

بی وفایی زناشویی و طرحواره‌های ناسازگار نخستین

www.ketab.ir

آرام بوجاری

دکتر مسعود غلامعلی لواسانی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
موضوع

سرشناسه : بوجاری، آرام، ۱۳۷۲-
عنوان و نام پدیدآور : بی‌وفایی زناشویی و طرحواره‌های ناسازگار نخستین/
نویسندگان آرام بوجاری، مسعود غلامعلی لواسانی.
تهران: انتشارات حانون، ۱۴۰۱.
۱۱۴ص.
978-622-300-139-0
فیپا
کتابنامه:ص. [۹۱]-۱۱۴.
طرحواره (روانشناسی)
(Schemas (Psychology
زناشویی -- ارتباط -- جنبه‌های روان‌شناسی
Communication in marriage -- Psychological aspects
شناخت‌درمانی طرحواره
Schema-focused cognitive therapy
زناشویی -- روان‌درمانی
Marital psychotherapy
روابط زن و مرد -- جنبه‌های روان‌شناسی
Man-woman relationships -- Psychological aspects
غلامعلی لواسانی، مسعود، ۱۳۲۲ -
BF ۲۱۳ : رده بندی کنگره
۱۵۸۸۹۵ : رده بندی دیویی
۸۷۶۲۲۴ : شماره کتابشناسی ملی

بی‌وفایی زناشویی و طرحواره‌های ناسازگار نخستین

ناشر: انتشارات حانون

نویسندگان: آرام بوجاری، دکتر مسعود غلامعلی لواسانی

صحافی: حانون

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۰۰-۱۳۹-۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۱۱.....	فصل اول: آشنایی با مفاهیم
۱۳.....	مقدمه
۱۷.....	اهمیت و ضرورت موضوع
۲۱.....	فصل دوم: طرح‌واره‌های ناسازگار
۲۳.....	تعریف طرح‌واره
۲۴.....	ریشه‌های تحولی طرح‌واره‌ها
۲۵.....	تجارب اولیه زندگی
۲۶.....	خلق و خوی هیجانی
۲۶.....	طرح‌واره ناسازگار
۲۷.....	شکل‌گیری طرح‌واره ناسازگار نخستین
۲۸.....	ویژگی‌های طرح‌واره‌های ناسازگار نخستین
۳۰.....	حوزه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار نخستین
۳۷.....	زیست‌شناسی طرح‌واره‌های ناسازگار نخستین
۳۸.....	ذهنیت طرح‌واره‌های
۴۱.....	عملکرد طرح‌واره ناسازگار نخستین

فصل سوم: بی وفایی زناشویی و انواع آن ۴۳

تعریف بیوفایی زناشویی (خیانت) ۴۵

انواع بیوفایی زناشویی ۴۸

چالشها و اثرات ناشی از بیوفایی زناشویی ۵۲

دیدگاههای نظری در مورد بیوفایی زناشویی ۵۴

نظریه دلبستگی ۵۶

همدلی ۵۸

ابعاد همدلی ۶۰

تفاوت همدلی شناختی و همدلی عاطفی ۶۱

سه رکن اساسی برای همدلی عاطفی در ازدواج ۶۵

همدلی عاطفی و رضایت جنسی ۶۷

عوامل مؤثر بر همدلی عاطفی در زندگی زناشویی ۶۷

دیدگاههای همدلی عاطفی ۶۸

تفاوت همدلی در زنان و مردان ۷۰

تکنیکهای همدلی ۷۲

فصل چهارم: بررسی متون ۷۵

مطالعات انجام شده در این زمینه ۷۷

منابع ۹۱

پیشگفتار

نقش خانواده به عنوان یک واحد اجتماعی بر کسی پوشیده نیست (تیلدن^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). این واحد اجتماعی تأمین کننده نیازهای عاطفی زوجین و اعضای آن است (سیدیس^۲ و همکاران، ۲۰۲۰) و در شکل گیری شخصیت زوجین تأثیرگذار است (فلاحیان، میکائیلی و یوسفی مریدانی، ۱۳۹۸). این واحد با نکاح زن و مرد شکل می گیرد (بنان، لیدرمن، هیگنبوثن و گالیهر^۳، ۲۰۲۰). برقراری ارتباط توأم با صمیمت در خانواده مهمترین عامل پایداری ازدواج است (لاوفورد، استرولوگو، رامی، لیندن آندرسون^۴، ۲۰۲۰). زوجین ابراز عشق و علاقه را اساسی ترین دلیل و پیوند زناشویی می دانند (لی، ژائو، فانگ و کائو^۵، ۲۰۲۰). در خانواده سالم، زن و شوهر نسبت به اصول خانوادگی متعهد هستند و از احساسات زودگذر و موقت خبری نیست و روابط، عاشقانه و بر ارزش های انسانی و برابر مبتنی است (عدل، پیرانی و شفیع آبادی، ۱۳۹۷). مهم ترین فرض روابط عاشقانه منحصر به فرد بودن آن است؛ یعنی اعتقاد به اینکه هر دو نفر از نظر مسائل عاطفی و جنسی به یکدیگر متعهد باشند (مک دنیل^۶، ۲۰۱۸). در پژوهش ها عواملی همچون دلدزدگی و ناسازگاری زناشویی (نیک منش و امیری مقدم، ۱۳۹۹)؛ تعارض زناشویی (مرادی، ۱۳۹۹)، سلامت خانواده را با چالش مواجه می کند، و از دیگر

¹ Tilden

² Sidis

³ Bean, Ledermann, Higginbotham & Galliher

⁴ Lawford, Astrologo, Ramey & Linden-Andersen

⁵ Li, X., Zhou, N., Fang, X., & Cao

⁶ McDaniel

عوامل می‌توان به بی‌وفایی زناشویی^۱ اشاره کرد (رومن^۲، ۲۰۲۰). ارتباط جنسی با شخص سوم خارج از روابط زوجین، خیانت زناشویی به شمار می‌رود. برخی دیگر از پژوهشگران نیز حیطه گسترده‌تری را برای بی‌وفایی زناشویی قائل شده و آن را داشتن رابطه اینترنتی، عاطفی یا جنسی و یا ترکیبی از آن‌ها می‌دانند (حبیبی عسگرآباد و حاجی حیدری، ۱۳۹۴). مطالعات متعددی به بررسی دلایل وقوع رابطه خارج از ازدواج پرداخته‌اند، این عوامل نهایتاً در چهار طبقه اصلی عوامل جمعیت‌شناختی هم‌چون سن، جنسیت، وضعیت اقتصادی اجتماعی، عوامل مربوط به فرد هم‌چون عوامل شخصیتی و نگرش‌ها، عوامل مربوط به رابطه مانند آشنایی و عدم رضایت زناشویی و نهایتاً عوامل مربوط به محیط هم‌چون مذهب، اقتضات شغلی و فرهنگ طبقه بندی می‌شوند (فینچام و می^۳، ۲۰۱۷). از مجموعه دیگر عواملی که می‌تواند زمینه‌ساز و عامل بی‌وفایی زناشویی باشند می‌توان به نارضایتی جنسی و عاطفی، باورهای کمال‌گرایانه، بدگمانی نسبت به همسر، تنوع‌طلبی، انتقام‌جویی از همسر عهدشکن، ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های دلبستگی، سطح تحصیلات، بلوغ جنسی و اجتماعی، خانواده مبدأ، اینترنت و رسانه، مسائل طبی اشاره کرد (لیکر^۴، ۲۰۱۷).

یکی از عوامل مهم که در روابط زناشویی بسیار مهم است، طرحواره‌های ناسازگار نخستین هستند. طرحواره‌های ناسازگار نخستین از عواملی هستند که می‌توانند بر زندگی و روابط بین زوجین تأثیرگذار باشند (مهدی زاده و دره کردی، ۱۳۹۹). هم چنین، برانگیختن طرحواره‌ها، باعث ایجاد جذابیت جنسی و غیرجنسی در روابط عاشقانه می‌شود و از سویی دیگر مشکلات ارتباطی زوجین بیشتر از آن که به روابط فعلی آن‌ها با همسرشان مربوط شود، در واقع ریشه در طرحواره‌های آنان دارد (یانگ و همکاران، ۲۰۰۳). نظریه پردازان معتقدند طرحواره‌ها به

^۱ Infidelity

^۲ Roman

^۳ Fincham & May

^۴ leeker

طرق متعددی می‌توانند در تصمیم فرد برای بی‌وفایی زناشویی تأثیرگذار باشند (سیموندی فرانس یسکو، رودریگر، استیون^۱، ۲۰۱۵).

براساس پژوهش‌های انجام شده، می‌توان از روی طرحواره‌های ناسازگار نخستین و محیط خانوادگی نشانه‌های بالینی را در شکست روابط زناشویی پیش‌بینی کرد (استفنسون و همکاران، ۲۰۱۳).

نوابی و محمدی آریا (۱۳۹۴) در مطالعه‌ای نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار نخستین توانایی پیش‌بینی بی‌وفایی و پیمان‌شکنی را در بین افراد متأهل در معرض خطر و آسیب دیده دارند؛ این نتایج با یافته‌های مطالعه کیانی‌پور، محسن‌زاده و زهراکار (۱۳۹۶) همخوانی دارد. علاوه بر موارد یاد شده، مطالعات نشان داده‌اند که طرحواره‌های ناسازگار نخستین احتمال گرایش به طلاق را در هنگام مواجهه با رویدادهای چالش‌زای زندگی پیش‌بینی می‌کنند (پیوسته‌گر، خسروی و کرمی، ۱۳۹۵). در مجموع می‌توان گفت که طرحواره‌های ناسازگار نخستین، بر توانایی احساس صمیمیت و رضایت از روابط عاشقانه و جنسی زوجین تأثیر گذارند (چانا و ویشمن^۲، ۲۰۱۴).

یکی از مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار نخستین محرومیت هیجانی است زوجین که دارای این طرحواره هستند به دلیل عدم ارضای نیاز هیجانی و سرکوب آن در ارتباط همدلانه با همسر خود دچار مشکل هستند از این رو عامل دیگری که در روابط زناشویی مؤثر می‌باشد، میزان همدلی عاطفی، زوجین است. همدلی توانایی عاطفی و شناختی حالات روانی (احساسات، افکار و انگیزه‌ها) دیگران و پاسخدهی مناسب به آن‌ها با هیجان‌های مناسب می‌باشد (کانراس، میر و بوشمن، ۲۰۱۹). نتایج تحقیقات پیشین نشان داد، همدلی تعامل زوجین را به مسیر صحیح هدایت می‌کند. همدلی عاطفی به‌عنوان قابلیت درک دیگران و تجربه احساس‌های آن‌ها (جهاندوست دالنجان، علاء‌الدینی و براتی، ۱۳۹۹) و دادن پاسخ مناسب به آن موقعیت توصیف می‌شود. افراد در یک ارتباط همدلانه می‌توانند عواطف و احساس‌های خود را مدیریت و رفتار

^۱ Simeone-DiFrancesco, Roediger & Stevens

^۲ Chtay and Wishman

خود را با انتظارات افراد جامعه هماهنگ سازند (دورت، پینتو-گنوویا، کروز^۱، ۲۰۱۶). کریمی وردنجانی (۱۳۹۵) در پژوهش خود بر نقش تعهد زناشویی و همدلی زناشویی در میانجیگری بین خانواده‌ی اصلی و رضایت زناشویی تأکید کرد.

www.ketab.ir

^۱ Duarte, J, Pinto-Gouveia, J, Cruz, B